

[Pelle Voigt]

god tid, og at der ikke var nogen problemer, at man ikke ville fortsætte skridt i denne retning.

Den tillid, som Folketinget viste regeringen, har regeringen klart svigtet i februar 1989, hvor John Galwin, NATO's øverstkommanderende, fremlagde sin plan for en modernisering af NATO's kortsiddende atomvåbenstyrker. Det oplyste regeringen ikke Folketinget om; regeringen oplyste kun nødtvungen på initiativ fra SF tvunget ind i et samråd i Det Sikkerhedspolitiske Udvalg – et samråd, som regeringen i øvrigt prøvede at forhindre fandt sted – at der fandt et møde sted i NATO's High Level Group, hvor man skulle udarbejde en indstilling til atomplanlægningsgruppens møde i april 1989, hvor dette spørgsmål skulle behandles. Først under selve mødet den 15.–16. februar 1989 blev det altså muligt at få denne diskussion påtvunget regeringen i Det Sikkerhedspolitiske Udvalg. Vi har senere fået at vide, at der er udarbejdet en såkaldt progressreport i High Level Group, men vi kan ikke få noget at vide om, hvad den indeholder.

Vi må konstatere, at regeringens løfter om, at man ikke på nogen måde på embedsmandsplan eller på anden måde ville foregribe beslutninger i NATO, klart er blevet brudt. Spørgsmålet om indstillingens indhold, som blev stillet i Det Sikkerhedspolitiske Udvalg, er ikke senere blevet besvaret, ligesom ingen af de spørgsmål, der blev stillet i den forbindelse, er blevet besvaret.

Derfor finder vi, at det er helt nødvendigt nu at få denne forespørgsel, for at Folketinget dog får en flig af en mulighed for, inden der træffes yderligere dispositioner i NATO i retning af modernisering, at lade sin røst høre, og at Danmarks røst kan blive hørt blandt de lande, som vender sig imod moderniseringen.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg vil gerne til indledning understrege, at regeringen til stadighed har betragtet det som en overordentlig vigtig opgave at arbejde for omfattende reduktioner i supermagternes atomvåbenarsenaler både globalt og i Europa. Derfor har regeringen også konsekvent og entydigt støttet den såkaldte globale nulløsning for INF-våbnene, altså de såkaldte mellemdistanceraketter, og derfor arbejder regeringen for, at den positive udvikling, som denne aftale er udtryk for, kan fortsætte.

Vi håber således, at der snart kan indgås en aftale imellem USA og Sovjetunionen om en halvering af antallet af deres strategiske atomvåben, og vi ser også gerne, at de øvrige atomvåben bliver inddraget i hele våbenkontrolprocessen. Det er udgangspunktet for vore bestræbelser inden for NATO, også i den såkaldte atomplanlægningsgruppe og alle andre NATO-organer.

Vi må også være realistiske; der findes nu engang atomvåben – man kan sige, atomvåbnene er opfundet, så kan man ikke uden videre nedfinde dem igen – og det er ikke realistisk at tro, at det inden for en overskuelig fremtid skulle være muligt at få fjernet alle atomvåben i Øst og Vest, og det gælder også atomvåbnene i Europa.

Men det er jo på ingen måde ensbetydende med, at regeringen så er bare tilfreds med status quo på dette område; vi finder fortsat, at det er meget ønskeligt at kunne mindske NATO's afhængighed af atomvåben, og det er også regeringens opfattelse, at der kan foretages yderligere reduktioner i antallet af atomvåben i Europa. Der er nemlig for regeringen ingen tvivl om, at atomvåben ikke vil kunne anvendes til at vinde en krig, atomvåben tjener alene til at forhindre, at en krig bryder ud, og derfor er det ikke størrelsen af atomvåbenlagrene, der er det afgørende.

Derfor synes jeg også, det er relevant i den sammenhæng at minde om, at NATO siden 1979 har reduceret antallet af atomsprængladninger i Europa voldsomt; antallet er reduceret med 2.400, sådan at antallet i dag er det laveste i 25 år. Og så skal det for god ordens skyld også nævnes, at Warszawapagten i samme tidsrum har gennemført en omfattende modernisering af sine kortsiddende atomvåben, og vi må antage, at Warszawapagten i dag har ca. 16 gange så mange kortsiddende atommissiler som NATO.

Jeg vil gerne understrege, at det tekniske udredningsarbejde, der pågår i NATO om den fremtidige sammensætning af NATO's atomvåben, og de overvejelser, som dette arbejde giver anledning til, på ingen måde tager sigte på en udbygning af atomvåbenarsenalet i Europa. Tværtimod skulle disse overvejelser gerne gøre det muligt at gennemføre en yderligere reduktion i antallet af NATO's atomvåben i Europa, og det er derfor under ingen omstændigheder